

i en Række Tilfælde og har været anvendt paa en saadan Maade, at man fremdeles erklærer, det har været nyttigt, fordi det sikrede Arbejde, som ellers ikke vilde være sikret, for Holland. Men hvis der her i Landstinget ønskes nærmere Oplysninger om Sagen, saa foreligger der nu en længere Redegørelse derom, som et eventuelt Udvalg kan faa tilstillet. Jeg gaar ud fra, at der ikke for mig er Anledning til at gaa nærmere ind paa den nævnte Redegørelse.

Jeg skal, som sagt, tillade mig at anmode om velvillig Behandling af Lovforslaget og anmode Landstinget om at fremme denne Sag af Interesse for det Erhvervsliv og de Arbejdere, der i Øjeblikket er saa haardt ramt.

Johannes Jensen: Den Arbejdsløshedssituation, som vi nu har, ligner i mange Henseender den Situation, vi havde i Vinteren 1921—22, men der er dog den Forskel, at i Foraaret 1922 havde vi en større Arbejdskamp, og som Følge af denne Arbejdskamp var der foruden de øvrige arbejdsløse 40—50 000 Arbejdere, som var arbejdsløse, fordi de var ude enten i Strejke eller Lockout. Men selv under Hensyn hertil maa det naturligvis fra alle Sider erkendes, at det Antal arbejdsløse, der er for Tiden, er uhyggelig stort, og det maa være et Vidnesbyrd om, at der er kommet Uorden i Produktions- og Afsætningsforholdene, at der er blevet et Misforhold mellem det, der kunde produceres i Landet, dersom de fleste Arbejdere var beskæftigede, og de Muligheder, der er for at kunne afsætte de Varer, der i saa Fald vilde blive produceret.

Hvis man spørger: Hvorfra stammer da den store Arbejdsløshed? vil alle jo svare — den højtærede Erhvervsminister var for nylig inde paa det —: Den stammer fra Krigen og Efterkrigstiden, den stammer fra den store Import, der var i sin Tid, i 1919, og den stammer vel ikke mindst fra Kronens hurtige og stærke Stigning, som ingen for et Aar siden havde forudset, og som vel heller ingen havde ønsket skulde være saa stærk, som den blev. Men jeg vil gerne have Lov til at sige, at ved Siden af disse Aarsager vil jeg tro, at der ogsaa er andet, der har Indflydelse her, og jeg vil da navnlig nævne, at den store Arbejdskamp, vi havde i Fjor Foraar, jo ikke er gaaet sporeløst hen, dens Virkninger er blevet tilbage, selv efter at Freden mellem Arbejdsgivere og Arbejdere blev sluttet. Det er ikke saadan med en Arbejdskamp, at man kan nøjes med at tælle de tabte Arbejdsdage op; det er ikke nok, der gaar mere tabt, der gaar Arbejde

tabt. Hvis Arbejdet nemlig ikke bliver udført til den Tid, det er planlagt, eller hvis Folk ikke faar deres Bestillinger effektueret paa det Tidspunkt, da de vil have Varerne, saa gaar det saadan, at der slet ikke bliver Brug for Varen, og i Tider, hvor det er vanskeligt at faa Arbejde udført, gaar det saadan, at det købende Publikum indstiller sig paa at undvære Tingene, naar de kan undvære dem, og det, at de er indstillet paa at kunne undvære dem, øver ogsaa sin Indflydelse efter det Tidspunkt, da Freden er sluttet og man i Virkeligheden kan faa Varerne. Her var endda det særlige Forhold til Stede, at Valutastigningen begyndte just paa det Tidspunkt, da Arbejdsfreden blev sluttet. Dette gav sig ikke Udtryk i det Pristal, som fastsattes i August i Fjor, thi Grundlaget for Pristallet i August var jo de Oplysninger, der indhentedes dels pr. 1. Januar 1925, dels pr. 1. April 1925, og disse Prisopgivelser kunde ikke komme til at virke stærkt ind paa det Pristal, som blev fastsat i August i Fjor. Men deraf fulgte naturligvis, at Erhvervslivet her i Landet — og naar jeg taler om Erhvervslivet, tænker jeg paa det hele, ikke blot paa Industrien, ogsaa paa Landbruget or s. v. — faktisk maatte virke ikke blot i en hel Pristalsperiode, det halve Aar, der er imellem Pristallenes Fastsættelse, men i Virkeligheden har Erhvervene maattet virke under uheldige og lidet lønnende Forhold i halvanden Pristalsperiode, det vil sige 3/4 Aar.

Nu ved vi jo alle, at der vil ske et Fald i Pristallet om nogle faa Dage. Den højtærede Erhvervsminister sagde, at alle staar med Forventning om, at et saadant Fald vil ske. Ja, man kan naturligvis nok i denne Forbindelse benytte Ordet Forventning, men jeg vil dog sige, at nogen egentlig Forventning, for saa vidt man derved tænker paa noget ønskeligt, er der ikke fra ret mange Sider, hverken hos dem, der skal have deres Løn sat ned, eller hos dem, der skal have deres Varelagre skruet ned, eller overhovedet hos dem, der skal sælge billigere; Pristallet berører vel de allerfleste, og der er neppe nogen egentlig Forventning om det, hvis man ved Forventning forstaar et Ønske. Der er imidlertid en Forvisning om det, vi kan alle regne os til, at Pristallet vil gaa ned, og selv om man siger, at det er det rene Gætteri, hvor stærkt Faldet bliver, kan man dog denne Gang tilnærmelsesvis regne sig til, hvor stort Faldet vil blive. Og naar man staar med den sikre Forvisning om, at der vil ske et saadant Pristalsfald til en nogenlunde forudbestemt Tid,